SỔ TAY BỎ TÚI HIỆN TRƯỜNG · EMPLOYEE FIELD HANDBOOK & RED RULES

HB-LSC-01 · SỔ TAY NHÂN VIÊN CHĂM SÓC CÂY XANH HIỆN TRƯỜNG (BỎ TÚI)

HB-LSC-01
Phiên bản 3.0

Cẩm nang thực hành dành cho thợ cắt cỏ, thợ tỉa cành, công nhân tưới – bón phân và bảo trì mảng xanh SONGANHHYG: ghi nhớ gọn **10 Lệnh Cấm (Red Rules)**, nhận diện **Can Đỏ 2T / Can Xanh 4T**, giữ vùng văng **15 m**, **7 ngưỡng dừng việc**, thông số cắt **1/3 phiến lá**, cắt **3 nhát** và nhịp **01 ca chuẩn ngoài nắng gió**.

10 Lệnh Cấm giữ an toàn tính mạng | Can Đỏ 2T (≤ 14 ngày) · Can Xanh 4T | Vùng 15 m · Cắt 1/3 lá · Cắt 3 nhát | 6 Tờ WI-LSC-01..06 & 4 Thẻ JC-LSC

CHUẨN TAY NGHỀ THỢ HIỆN TRƯỜNG · ĐÀ NẴNG – HỘI AN — Áp dụng cho 100% tổ đội cây xanh

Mọi tổ đội trực tiếp thi công dịch vụ chăm sóc cây xanh, bảo dưỡng sân vườn định kỳ, cắt cỏ công nghiệp vùng 15 m và tham gia đội cứu hộ cây ngã đổ bão đều phải nắm chắc từng nguyên tắc bỏ túi trong sổ tay này.

MỤC 1 KHUNG KIỂM SOÁT SỔ TAY HIỆN TRƯỜNG VÀ TÀI LIỆU ĐI KÈM

Mã tài liệu	**HB-LSC-01** (Phân hệ Đào tạo & Hiện trường · Employee Pocket Handbook)	**Phiên bản & Hiệu lực**	**v3.0** · Hiệu lực từ 19/11/2026
Đối tượng sử dụng	100% công nhân, thợ máy, thợ leo tỉa, thợ phun tưới mới và thâm niên thuộc tổ đội cảnh quan SONGANHHYG	**Địa bàn áp dụng**	Tòa nhà văn phòng, khu đô thị, resort ven biển, nhà máy KCN và tuyến cây công cộng Đà Nẵng – Quảng Nam
Bộ phận biên soạn	Phòng Kỹ thuật Cây xanh – Cảnh quan & QA/HSE	**Người phê duyệt**	Đại diện Pháp luật: **Ms. Mỹ Anh**
Bộ thẻ bỏ túi đi kèm	`JC-LSC-01`…`JC-LSC-04` (4 thẻ hình SVG) và `WI-LSC-01`…`WI-LSC-06` (6 tờ hướng dẫn 1 trang ép plastic)	**Hotline khẩn 24/7**	**0905 751 566** · Báo sự cố, dây điện sà hoặc cây gãy đổ
Căn cứ quy chuẩn	**Hệ thống SOP:** `HSE-LSC-01`, `LSC-03`, `LSC-04`, `LSC-05`, `LSC-07`, `LSC-11`, `LSC-14`, `LSC-17`, `LSC-18`, `LSC-19`, `BM-LSC-02`, `BM-LSC-09` · **Pháp luật & Thẻ nghề: NĐ 62/2025/NĐ-CP** (Điều 15 an toàn điện), **NĐ 44/2016/NĐ-CP** (Thẻ Nhóm 3 `SAH-CRD-13`..`SAH-CRD-17`), **TT 21/2015/TT-BNNPTNT** (`SAH-CRD-19`), **NĐ 45/2022/NĐ-CP**.		

MỤC 2 BỐN NGUYÊN TẮC GIỮ NGHỀ NGOÀI NẮNG GIÓ CHO ANH EM THỢ CÂY

Nghề làm vườn ngoài trời vất vả, từ 6 giờ sáng nắng gắt đến lúc gió chiều thổi bụi rát mặt. Anh em làm lâu năm thường có thói quen tự tin vào đôi tay mình, nhưng phần lớn ca hỏng máy, đền kính xe hơi hay tai nạn cưa máy đều xảy ra đúng vào lúc vội 5 phút cuối buổi. Sổ tay này không nói lý thuyết dài dòng, chỉ nhắc bốn điều giữ cơm giữ mạng cho cả tổ:

- **Không đánh đổi vài phút rào chắn lấy một viên đá văng:** Máy cắt cỏ quay gần 9.000–10.000 vòng/phút; không có khung lưới chắn và Người gác giữ cách **15 m** thì không bóp ga, dù chỉ phát một góc bờ tường nhỏ.
- **Nhìn đúng màu can nhiên liệu trước khi châm bình:** Đổ nhầm xăng trắng vào máy cắt 2 thì làm bó kẹt pít-tông chỉ sau 3 phút nổ máy, vừa mất việc cả ca vừa hỏng đồ nghề.
- **Thấy dây điện, hố ga kín hoặc tổ ong là đứng lại, không đoán mò:** Không tự vớt cành vướng gần dây điện bằng sào tre hay kéo sào nhôm qua đường dây; không tự chui xuống hố van tưới chưa mở nắp thông gió đo khí.
- **Làm xong gọn tới đâu sạch tới đó:** Cây tỉa xong phải bôi keo liền sẹo, cành lá dồn đúng nhóm sinh khối, lối đi của cư dân và khách sạn phải sạch cỏ vụn và khô ráo trước khi tổ rút quân.

MỤC 3 NHẬN DIỆN NHIÊN LIỆU 2T – 4T, KIỂM TRA MÁY ĐẦU CA VÀ AN TOÀN ĐIỆN

Trước khi dắt máy ra bãi, thợ máy phải tự tay kiểm tra 4 điểm sinh tử dưới đây trong vòng 3 phút (đối chiếu chi tiết trên WI-LSC-01):

Hạng mục kiểm đầu ca	Chuẩn đúng bắt buộc	Lỗi hay mắc & cách xử lý tại chỗ
1. Can Đỏ (Xăng pha nhớt 2T)	Dùng cho máy cắt cỏ đeo vai, cưa xích 2 thì, máy tỉa hàng rào 2T. Pha đúng tỷ lệ nhà sản xuất bằng cốc chia vạch, ghi rõ ngày pha; **hạn dùng ≤ 14 ngày**.	Để xăng pha qua 15 ngày bị tách lớp dầu hoặc đổ nhầm từ Can Xanh → Đổ bỏ vào can thu hồi đúng quy định, pha mẻ mới trong bình đong sạch.
2. Can Xanh (Xăng 4T nguyên chất)	Dùng xăng **RON 95** sạch cho máy cắt cỏ đẩy 4 thì, máy thổi lá 4T; kiểm tra que thăm nhớt máy riêng trên thân động cơ trước khi giật nổ.	Đổ xăng 2T có nhớt vào máy 4T gây đóng muội bugi, khói trắng nặng → Xả súc bình xăng, kiểm tra bugi và thăm lại mức dầu bôi trơn đáy cácte.
3. Lưỡi cắt, chụp bảo vệ & dây ga	Chụp chắn cỏ còn nguyên vẹn, bu-lông hãm lưỡi siết chặt không rơ lắc, tay ga trả về chế độ cầm chừng (galanti) êm, lưỡi không nứt mẻ.	Cạnh tường đá, gốc cây bê tông bắt buộc dùng dây cước thay cho dao thép chữ nhật hoặc dao tròn để tránh văng mảnh vỡ kim loại.
4. Máy dùng điện & át RCD 30 mA	Dây nguồn bọc kép không trầy nứt; bắt buộc cắm qua **RCD 30 mA** (cầu dao chống giật), bấm nút **TEST** thấy lẫy bật về OFF mới dùng; cấm dùng khi trời mưa/sàn ngập.	Dây nối bị đứt vỏ hoặc hộp nối đặt dưới rãnh nước đọng → Thu cuộn dán thẻ hỏng giao kho ngay, tuyệt đối không quấn băng keo đen tạm bợ để chạy.

MỤC 4 10 LỆNH CẤM (RED RULES) VÀ 7 NGƯỠNG DỪNG VIỆC KHÔNG CẦN XIN PHÉP

10 lệnh cấm tuyệt đối trên hiện trường (Red Rules)

- **R1:** Không nổ máy cắt cỏ khi có người lạ đứng trong bán kính **15 m** mà chưa dựng khung lưới chắn di động.
- **R2:** Không tháo tấm chắn cỏ, không dùng dao thép phát sát vỉa bê tông, sỏi đá hay chân kính tòa nhà.
- **R3:** Không đưa cưa, sào kim loại hoặc trèo cành trong hành lang an toàn lưới điện (**Điều 15 NĐ 62/2025**).
- **R4:** Không leo cây cao trên **2,0 m** hoặc bước vào giỏ xe nâng khi chưa có Thẻ Nhóm 3 và dây cứu sinh kép.
- **R5:** Không xuống hố van ngầm, bể nước tưới khi chưa thông gió **15 phút**, chưa đo khí đạt chuẩn và không có người canh miệng hố.
- **R6:** Không cưa bằng một tay, không giơ lam cưa cao quá vai khi đứng trên mặt đất hay thang nhôm rút.
- **R7:** Không pha, rót hay phun thuốc BVTV bằng tay không hoặc dùng chai nước suối đựng thuốc dư.
- **R8:** Không phun thuốc BVTV ngay sát hồ cá, mép suối trong vòng **3,0 m** hoặc bỏ quên biển cảnh báo sau phun.
- **R9:** Không tiếp xăng khi máy còn nóng hoặc đang đứng gần khu vực có tia lửa, thuốc lá.
- **R10:** Không đốt lá cây, cành khô ngay trong khuôn viên công trình dưới bất kỳ hình thức nào (cấm theo **NĐ 45/2022**).

7 ngưỡng buộc dừng việc tức thì không cần xin phép

- **Ngưỡng 1 · Lưới điện:** Phát hiện cành vướng dây trần, dây bọc tróc vỏ hoặc chạm khoảng cách an toàn → Khoanh rào, đứng lùi, báo Tổ trưởng liên hệ Điện lực.
- **Ngưỡng 2 · Sét 30–30:** Từ lúc thấy tia chớp đến lúc nghe tiếng sấm **≤ 30 giây** → Tắt máy ngay, rời gốc cây cao, vào nhà kín đợi hết sấm đủ **30 phút**.
- **Ngưỡng 3 · Gió cấp 5 (≥ 8,0 m/s):** Dừng toàn bộ xe nâng, cưa cành trên cao, leo thang và di chuyển hàng rào hạ tán.
- **Ngưỡng 4 · Gió phun (> 4,0 m/s) hoặc Nắng (> 32 °C):** Khóa bình phun BVTV ngay vì hơi thuốc bay tạt và bốc hơi cháy lá.
- **Ngưỡng 5 · Nắng nóng ngoài trời (≥ 35 °C):** Áp dụng bắt buộc nhịp **45 phút làm – 15 phút nghỉ bóng mát**, uống nước bù điện giải.
- **Ngưỡng 6 · Mối nguy lạ:** Thấy tổ ong vò vẽ, rắn độc trong bụi cây, hố sụt lún hoặc nắp hố ga mất nắp → Dừng lùi **15 m**, rào cảnh báo.
- **Ngưỡng 7 · Thiếu Người gác / Khung lưới:** Khi khu vực sát lối đi đông người nhưng Người gác phải rời vị trí → Tắt máy chờ quay lại mới bóp ga tiếp.

MỤC 5 THÔNG SỐ KỸ THUẬT BỎ TÚI TRÊN NĂM ĐẦU VIỆC HẰNG NGÀY

Ghi nhớ đúng các con số dưới đây giúp thợ làm một lần là đạt chuẩn nghiệm thu `BM-LSC-08`, không phải quay lại sửa đi sửa lại tốn công:

Đầu việc hằng ngày	Thông số chuẩn bắt buộc	Mẹo thợ lâu năm để không làm hỏng cây
1. Cắt thảm cỏ (WI-LSC-02)	Chỉ cắt tối đa **1/3 phiến lá** mỗi lượt: cỏ Nhung Nhật giữ **2,5–3,5 cm**; Bermuda **2,5–4,0 cm**; cỏ Gừng / Lá Tre **4,5–6,0 cm**.	Tránh hạ dao sát đất làm trơ thân trắng vì nắng miền Trung sẽ đốt cháy trụi rễ chỉ sau 2 ngày; khi cắt dốc nghiêng đi ngang sườn dốc, không đi thụt lùi.

Đầu việc hằng ngày	Thông số chuẩn bắt buộc	Mẹo thợ lâu năm để không làm hỏng cây
2. Tỉa cành & hạ tán (WI-LSC-03)	Cành đường kính > 2,5 cm bắt buộc **cắt 3 nhát** (nhát cắt dưới 20–30 cm cách chạc → nhát cắt trên hạ trọng lượng → nhát cắt gọn sát gờ cổ cành, không sát thân).	Thấy cổ cành phình ra thì dừng lưỡi ở rìa ngoài vòng cổ cành đó để cây tự kéo nhựa liền sẹo; bôi keo kín ngay vết cắt có đường kính > 3 cm; không cắt trụi quá 25% tán xanh/năm.
3. Phủ gốc & trồng dặm (WI-LSC-04)	Tủ rơm/vỏ trấu dày **5–8 cm** phủ tán, luôn **chừa hở cổ rễ 7–10 cm** không chất thành "núi lửa" ôm sát thân; dây chằng buộc đệm cao su mềm.	Cây mới trồng phải thấy được loe cổ rễ (root flare) bằng mặt đất; buộc dây thép trần trực tiếp vào thân non vài tháng sẽ siết chết mạch nhựa.
4. Pha phun BVTV & phân (WI-LSC-05)	Áp dụng **4 Đúng**, lắc súc vỏ chai **3 lần**, khóa tưới tự động **24–48 giờ** sau phun; bón phân không quá **4–5 g N/m²/lần** khi đất đủ ẩm.	Phun vào sáng sớm 06:00–08:30 hoặc chiều mát 16:00–17:30, đứng đầu gió thổi xuôi ra ngoài, không đi giật lùi đè lên vũng thuốc vừa xịt xong.
5. Kiểm tưới & hố van (WI-LSC-06)	Đo 16 cốc đạt **DU_lq ≥ 70%**; chỉnh béc không phun trúng mặt kính sảnh hay vỉa hè; nạo vét bùn hố ga hở nắp thông gió ≥ 15 phút.	Thấy một góc cỏ héo xanh xám còn góc bên cạnh sũng nước là dấu hiệu béc bị nghẹt rác hoặc rò ống ngầm — kiểm béc trước khi tăng giờ tưới tràn lan.

MỤC 6 NHỊP CHUẨN MỘT CA LÀM VIỆC NGOÀI TRỜI NĂM BƯỚC

BƯỚC 1 Điểm danh 05:45 – Nghe JSA đầu ca, kiểm PPE và bình xăng Đỏ/Xanh — Phụ trách: Cả tổ & Tổ trưởng

- Mang đủ PPE đúng đầu việc: mũ bảo hộ có quai, kính chắn mặt/mắt chống văng, chụp tai giảm ồn, găng tay da chống rung/hóa chất, quần bảo hộ dày và giày mũi thép chống trượt.
- Nghe Tổ trưởng phổ biến điểm rủi ro mới trong ngày (công trình đang sửa gần lối đi, dây điện thấp, dự báo dông chiều) và ký tên rõ ràng trên BM-LSC-09.

Chốt kiểm soát: Ai chưa ký JSA, thiếu kính che mặt hoặc mang dép lê bị đình chỉ ra bãi ngay tại điểm tập kết, không ngoại lệ.

BƯỚC 2 Rào vùng văng 15 m, dựng khung lưới chắn và đặt biển báo lối đi — Phụ trách: Người gác & Thợ máy

- Đặt cọc tiêu, chăng dây cảnh báo và khung lưới chắn di động (cao ≥ 1,8 m) che chắn toàn bộ hướng sát lối đi, bãi ô tô và vách kính tầng trệt trước khi giật nổ máy cắt cỏ hoặc cưa.
- Người gác đứng ở vị trí quan sát cả hai đầu đường, cầm còi và cờ hiệu sẵn sàng ra hiệu dừng máy ngay khi có người đi bộ bước tới ranh giới **15 m**.

BƯỚC 3 Thi công đúng chiều gió, khử cồn 70% giữa các gốc và giữ khoảng cách — Phụ trách: Thợ thi công

- Khi dùng kéo/cưa tỉa chuyển từ cây đang có biểu hiện nấm mốc, chảy nhựa sang cây khỏe khác, phải lau sạch lưỡi và xịt ngâm **Cồn 70% tối thiểu 30 giây** để không lây bệnh cả hàng cây.
- Giữ cự ly giữa hai thợ cùng phát cỏ bằng máy đeo vai tối thiểu **10–15 m** (không đi hàng ngang sát vai hoặc cắt đối mặt nhau).

BƯỚC 4 Nghỉ nhiệt đúng nhịp 45/15 và phân tách 4 nhóm sinh khối — Phụ trách: Cả tổ

- Khi nắng lên **≥ 35 °C**, tuân thủ hiệu lệnh còi nghỉ 15 phút dưới bóng cây mát mỗi 45 phút làm việc, uống bù nước lọc hoặc Oresol; không cố làm rướn dẫn tới say nắng ngất trên giàn cắt.
- Cành lá thu gom chia rõ **4 nhóm A–D** (nhóm khỏe làm phân compost / nhóm rơm lá tươi / nhóm nhiễm sâu bệnh riêng túi kín buộc miệng / rác nhựa nilon). Tuyệt đối không đốt rác lá ngoài trời.

BƯỚC 5 Súc rửa 3 lần bình thuốc, lau khô máy và bàn giao sạch lối đi — Phụ trách: Thợ máy & Tổ trưởng

- Cuối ca, thổi sạch vụn cỏ trên mặt đường, nắp hố ga và gốc vỉa hè; rửa súc bình BVTV **3 lần** để nước súc đúng khu vực cho phép (tuyệt đối không đổ xuống mương thoát nước mưa hay hồ cảnh quan).
- Khóa van can xăng, vệ sinh lọc gió, báo ngay cho Tổ trưởng nếu máy rung bất thường, thiếu chốt hay phát hiện ống tưới rò rỉ trong khu vực phụ trách.

MỤC 7 BẢNG TRA NHANH SÁU TỜ HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC VÀ BỐN THẺ TRỰC QUAN SVG

Mã tài liệu	Tình huống áp dụng ngoài bãi	Liên kết mở nhanh 1 trang
WI-LSC-01	Pha Can Đỏ 2T / Can Xanh 4T, thăm nhớt, thử nút RCD 30 mA đầu ca	Mở tờ WI-LSC-01
WI-LSC-02	Cắt cỏ máy đẩy – đeo vai, dựng lưới chắn, giữ vùng văng 15 m & 1/3 lá	Mở tờ WI-LSC-02
WI-LSC-03	Cắt 3 nhát ngoại cỡ cành, khử cồn 70%, hạ tán phòng bão 2× H	Mở tờ WI-LSC-03
WI-LSC-04	Trồng mới lộ cổ rễ, buộc đai mềm 2–3 cọc chống và phủ gốc 5–8 cm	Mở tờ WI-LSC-04
WI-LSC-05	Pha phun BVTV 4 Đúng, súc vỏ chai 3 lần và khóa tưới 24–48 giờ	Mở tờ WI-LSC-05
WI-LSC-06	Thử 16 cốc tưới DU_lq ≥ 70%, đo khí O_2/LEL vào hố van và bón thúc gốc	Mở tờ WI-LSC-06
JC-LSC-01..04	4 Thẻ hình SVG dán kho dụng cụ: Chuẩn 1/3–Cắt 3 nhát, An toàn 15 m, Tưới–Phân, Lịch Mùa bão	Mở bộ 4 thẻ SVG

MỤC 8 THẺ TAY NGHỀ, ĐẠO ĐỨC HIỆN TRƯỜNG VÀ QUYỀN BẢO VỆ NGƯỜI LAO ĐỘNG

- **Chứng chỉ bắt buộc theo vị trí:** Thợ cắt tỉa trên cao và xuống hố van giữ Thẻ ATLĐ Nhóm 3 (SAH-CRD-13..17); thợ pha phun thuốc giữ Chứng chỉ Đào tạo BVTV (SAH-CRD-19); kỹ thuật viên phụ trách cây cổ thụ giữ bằng cấp ĐH Nông Lâm – ĐH Huế (SAH-CRD-18).
- **Quy tắc ứng xử với cư dân, du khách và công nhân nhà máy:** Tắt máy tạm thời khi có phụ nữ bế trẻ nhỏ, người cao tuổi hoặc khách đoàn đi ngang sát lề cỏ; nhã nhặn mời khách đi vòng khỏi khu vực căng dây thay vì quát nạt hay cố lướt máy sát chân khách.
- **Quyền từ chối việc nguy hiểm không bị trừ lương:** Theo **BLLĐ 2019** và quy chế nội bộ SONGANHHYG, mọi nhân viên đều có quyền dừng việc và báo Hotline **0905 751 566** nếu bị ép làm sát dây điện, cưa trên thang hư hỏng hoặc phun thuốc độc hại trái phép.

MỤC 9 LỊCH SỬ PHIÊN BẢN VÀ TRÁCH NHIỆM GIỮ GÌN SỔ TAY

Phiên bản	Ngày hiệu lực	Người biên soạn / Duyệt	Nội dung cập nhật
v3.0	19/11/2026	Phòng Kỹ thuật Cảnh quan & QA/HSE · Ms. Mỹ Anh duyệt	Phát hành bản hoàn chỉnh Sổ tay Bỏ túi Nhân viên Cảnh quan **HB-LSC-01** đồng bộ cùng 10 Lệnh Cấm (Red Rules), 7 Ngưỡng dừng việc, bộ 6 tờ `WI-LSC-01..06` và phiếu đầu ca `BM-LSC-09`.

Điều hướng tài liệu hiện trường: Mục lục Hệ thống (56 Tài liệu · v3.0) · ← SOW-LSC-01: Đặc tả Hợp đồng · GB-LSC-01: Cẩm nang Tổ trưởng →
Công cụ thao tác trực tiếp: BM-LSC-09 · Phiếu JSA Đầu ca · LSC-03 · An toàn Đầu ca · Bảng Báo giá Cảnh quan →